

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра дошкільної педагогіки

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ПРОГРАМОЮ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І
НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ВИКЛАДАЧА В ЦИФРОВУ ЕПОХУ»**

Укладач: викладач кафедри
дошкільної педагогіки, канд. пед. наук
Візнюк В. В.

Одеса – 2020

УДК: 001:2-42]:37-051(075)

В42

Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського

Протокол від 26 листопад 2020 року № 6

Рецензенти:

Анєнкова І. П. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Листопад О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки

Візнюк В. В.

Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи за програмою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти «Академічна доброчесність і наукова комунікація викладача в цифрову епоху». Одеса : Університет Ушинського, 2020. 30 с.

Методичні рекомендації містять зміст програми та завдання до практичних занять, самостійної роботи й самоперевірки з програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників «Академічна доброчесність і наукова комунікація викладача в цифрову епоху». Запропоновано цифрові інструменти й сервіси побудови наукової комунікації дослідницької діяльності викладачів у цифрову епоху.

Для науково-педагогічних працівників.

© Університет Ушинського, 2020

© Візнюк В. В.

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Програма навчальної дисципліни	7
3. Завдання до практичних занять і самостійної роботи	10
4. Рекомендовані джерела інформації	21

ВСТУП

Актуальність розроблення програми підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність і наукова комунікація викладача в цифрову епоху» для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти зумовлена кардинальними змінами в системі вищої освіти, що передбачають запровадження політики академічної доброчесності в освітньому і науковому процесах, а також створення нових механізмів побудови наукової комунікації в дослідницькій діяльності викладачів.

Сучасний науково-педагогічний працівник закладу вищої освіти має володіти новітніми цифровими механізмами для побудови ефективної освітньої і наукової діяльності.

Мета: набути і вдосконалити спеціальні компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти з питань інтелектуальної власності, академічної доброчесності, застосування сучасних цифрових сервісів для налагодження ефективної наукової комунікації.

Напрями підвищення кваліфікації:

- удосконалити професійні компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти з питань охорони прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі;
- удосконалити цифрову компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, розширити знання з академічного плагіату, відкритих архівів, наукометричних баз даних, цифрових профілів науковця;
- розвинути інформаційну культуру науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, навички реєстрації авторського права на науковий твір, аналізу наукового тексту на ознаки академічного плагіату і використання наукометричних баз даних, зокрема виявлення хижацьких видань;

- мотивувати науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти дотримуватись принципів академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності, до постійного використання надійних джерел інформації, зокрема наукометричних баз даних, а також до створення, використання й підтримання в актуальному стані цифрових профілів науковця;

- сприяти особистісному та професійному розвитку науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти на основі актуалізації їхнього професійного та життєвого досвіду відповідно до сучасних вимог системи вищої освіти.

Очікувані результати навчання програми:

- **знатимуть:**

- поняття «інтелектуальна власність», «авторське право», «академічна доброчесність» та їх співвідношення; тлумачення міжнародних публікаційних ліцензій Creative Commons; процес реєстрації авторського права на науковий твір тощо;

- складові взаємозв'язку фундаментальних цінностей академічної доброчесності із забезпеченням якості освіти;

- механізми розпізнання основних видів академічного плагіату, рекомендації попередження академічного плагіату, значення комп'ютерної перевірки текстів на ознаки академічного плагіату;

- напрями впливу відкритого доступу до наукової інформації та визначають його значення для освітнього і наукового процесів;

- класифікацію інструментів інформаційного пошуку в наукометричних базах, значення понять Impact Factor і квартиль видання, І-Гірша (h-index);

- значення етапів публікаційного процесу й ознаки хижацького видання;

- види і значення цифрових профілів науковця Google Scholar, ORCID і Publons;

- інструментарій бібліографічних менеджерів Endnot і Mendeley.

- **умітимуть:**
- застосовувати законодавство у сфері інтелектуальної власності, складати і оформлювати заявку на реєстрацію авторського права на твір;
- використовувати фундаментальні цінності академічної доброчесності у власній освітній і науковій діяльності;
- оцінювати технічний звіт з перевірки текстових робіт на ознаки академічного плагіату;
- використовувати рекомендації щодо попередження академічного плагіату (самоплагіату);
- виявляти відкриті архіви, що збільшують цитованість робіт учених;
- обирати інструменти наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus) для оцінки діяльності вченого, журналу, установи,
- виявляти небезпеку публікації в хижацьких виданнях,
- оцінювати рейтинг журналу, науковця, установи в наукометричних базах даних (Impact Factor, H-index);
- демонструвати власні наукові здобутки в цифрових профілях науковця,
- організувати дослідницьку діяльність за допомогою онлайн-бібліографічних менеджерів Endnot і Mendeley;
- застосовують референс-менеджери Endnot і Mendeley для зберігання метаданих, повних текстів, оформлення покликань та списків літератури,
- синхронізувати дані цифрових профілів Google Scholar, ORCID і Publons,
- складати індивідуальну дослідницьку траєкторію для написання якісної наукової праці із застосування цифрових сервісів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Цикл інтелектуальна власність

Модуль. Інтелектуальна власність в освіті та науці.

Тема 1. Права інтелектуальної власності в цифрову епоху.

Законодавство і визначення термінів у сфері інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Охорона авторського і суміжного прав. Сутність майнових і немайнові прав автора та інших суб'єктів. Суб'єкти та об'єкти авторського права і суміжних прав у науковій і освітній діяльності.

Тема 2. Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі. Міжнародні ліцензії Creative Commons. Реєстрація авторського права на науковий твір. Офіційні бюлетені в сфері інтелектуальної власності. Складання та оформлення заявки на державну реєстрацію авторського права на твір. Основні вимоги для отримання авторського свідоцтва.

II. Цикл академічна доброчесність

Модуль. Академічна доброчесність як дієвий інструмент забезпечення якості освіти.

Тема 3. Академічна доброчесність як дієвий інструмент забезпечення якості освіти. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Академічна доброчесність і види її порушень у Законах України. Академічна доброчесність як спільний стандарт для закладу освіти. Проекти сприяння академічної доброчесності в Україні.

Тема 4. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату. Плагіат як порушення академічної доброчесності. Попередження академічного плагіату. Основні помилки у практиках забезпечення академічної доброчесності. Самоплагіат у наукових публікаціях. Комп'ютерна перевірка академічних текстів на плагіат: мета, значення, завдання. Умови доступу та використання систем перевірки текстів. Технологія та експертна оцінка звіту з перевірки робіт на ознаки академічного плагіату.

III. Цикл наукова комунікація

Модуль. Відкритий доступ як засіб ефективної наукової комунікації.

Тема 5. Відкритий доступ як засіб ефективної наукової комунікації. Значення відкритого доступу до наукової інформації. Вплив відкритих архівів (репозитаріїв) на цитованість робіт вчених. Національний репозитарій – універсальний ресурс доступу до академічних текстів в електронній формі. Інституційний репозитарій як цифровий освітньо-науковий ресурс закладу вищої освіти. Міжнародні відкриті архіви ArXiv, FigShare.

Модуль. Наукометрія.

Тема 6. Наукометричні бази даних. Роль і значення наукометричних баз даних. Платформа Web of Science. Impact Factor і квартиль видання. Аналіз результатів і звіт по цитуванню. І-Гірша (h-index). База даних Scopus. Перевірка індексації видання в Scopus.

Тема 7. Наукометричні інструменти для оцінки наукової інформації. Інформаційний пошук і робота з бібліографічними ресурсами. Інструменти аналізу даних у наукометричних платформах Web of Science Core Collection та Scopus. Індексовані наукові видання. Критерії якості видання. Публікаційний

процес. Недоброчесні практики видання і вченого. Ознаки хижацьких видань. Небезпека хижацьких видань.

Модуль. Профілі науковців і бібліографічні менеджери.

Тема 8. Бібліографічні менеджери Endnot і Mendeley для зберігання повних текстів і оформлення списків літератур. Українські стандарти і міжнародні стилі цитування та оформлення списку публікацій. Використання бібліографічних менеджерів для зберігання метаданих, повних текстів, оформлення покликань та списків літератури. Референс-менеджери Endnot і Mendeley. Експорт даних в обраний формат.

Тема 9. Цифрові профілі науковців ORCID, Publons і Google Scholar. Значення авторських профілів. Сервіс Google Scholar. Цифровий ідентифікатор науковця ORCID. Особливості заповнення профілю ORCID. Профіль вченого Publons. Синхронізація заповнених даних між сервісами Google Scholar, ORCID і Publons.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Права інтелектуальної власності.

План практичного заняття

1. Структура та основні компоненти системи захисту інтелектуальної власності.
2. Можливі порушення авторського права і суміжних прав та способи їх цивільно-правового захисту.
3. Охорона об'єктів авторського права, межі вільного використання в рамках законодавства України.

Завдання для самостійної роботи

1. Складіть глосарій термінів інтелектуальної власності, що використовуються в роботі вашого університету / організації / установі.
2. Визначте основних суб'єктів прав інтелектуальної власності у вашому університеті / організації / установі.
3. Які результати наукової та освітньої діяльності в університеті / організації / установі можна віднести до об'єктів інтелектуальної власності?

Питання для самоперевірки

1. Як ви розумієте поняття «інтелектуальна власність»;
2. Які об'єкти авторського права ви знаєте?
3. Які об'єкти промислової власності вам відомі?
4. Які можуть бути порушення прав інтелектуальної власності?

Питання експрес-опитування

1. Що таке інтелектуальна власність?
2. Як формується інтелектуальний капітал?
3. Як виникають і діють авторські права?

4. Який термін охорони майнових і немайнових прав?
5. Що таке плагіат і піратство?

Література до теми: [5], [6], [8], [17], [18], [23], [30], [31], основна; [4], [5], [17] допоміжна; [3], [4], [6], [12], [14] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 2. Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.

План практичного заняття

1. Призначення ліцензії Creative Commons.
2. Відомості про реєстрацію авторського права на твір.
3. Форма заяви на реєстрацію авторського права на твір наукового характеру.
4. Документи для державної реєстрації авторського права на твір наукового характеру.

Завдання для самостійної роботи

1. Назвіть твори, види письмових робіт у вашій професійній діяльності, що можуть бути зареєстровані в державному реєстрі.
2. Зробіть аналітичний огляд офіційного бюлетеню «Авторське право і суміжні права» № 59 за 2020 рік.
3. Заповніть заяву на про реєстрацію авторського права на твір, що є результатом вашої наукової (викладацької) діяльності.

Питання експрес-опитування

1. Назвіть основні типи ліцензій Creative Commons.
2. Яка організація здійснює реєстрацію авторського права на твір.
3. Які документи подаються на реєстрацію авторського права на твір.
4. Які відомості публікуються в офіційному бюлетені «Авторське право і суміжні права».

Література до теми: [5], [8], [14], [16], [18], [23], [31], основна; [4], [5], [17] допоміжна; [3], [4], [6], [12], [14] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 3. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.

План практичного заняття

1. Академічна культура, академічна доброчесність, українські академічні традиції та реалії сьогодення.
2. Виховання свідомості дотримання норм і принципів академічної доброчесності у вищій школі.
3. Роль і значення проєктів сприяння академічної доброчесності в Україні.

Завдання до самостійної роботи

1. Знайдіть на сайтах 2-х закладів вищої освіти (за вільним вибором) Кодекси честі (академічної доброчесності) і проаналізуйте їхній зміст. Знайдіть спільне і унікальне, зробіть висновок щодо значення цього документу у формуванні академічної культури у співробітників і студентів.
2. Складіть можливий змісту курсу «Основи академічного письма».
3. Знайдіть на сайті Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (<https://naqa.gov.ua>) рекомендовані матеріали про взаємозв'язок академічної доброчесності і забезпечення якості освіти.

Питання для самоперевірки

1. Які нормативні документи в Україні регламентують питання академічної доброчесності.
2. Назвіть види порушень академічної доброчесності.
3. У чому роль викладача для формування культури академічної доброчесності.

Питання до експрес-опитування

1. Що таке академічна доброчесність?
2. Назвіть фундаментальні цінності академічної доброчесності?
3. Яка стаття Закону України «Про освіти» визначає питання щодо академічної доброчесності?
4. Які види порушень академічної доброчесності згадуються у Законі України «Про вищу освіту»?

Література до теми: [2], [7], [15], [24], [25], [28], [29], [32], [33], основна; [3], [6], [16] допоміжна; [3], [4], [6], [12], [14] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 4. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату.

План практичного заняття

1. Основні помилки у практиках забезпечення академічної доброчесності.
2. Умови доступу та використання систем перевірки текстів.
3. Технологія та експертна оцінка звіту з перевірки робіт на ознаки академічного плагіату.

Завдання до самостійної роботи

1. Опрацюйте рекомендовані джерела до теми, розгляньте передумови виникнення систем для перевірки текстів на ознаки плагіату.
2. Проаналізуйте сервіси і програми (системи) для перевірки текстів на ознаки плагіату.
3. Розгляньте умови доступу та використання таких систем.
4. Знайдіть публікацію в науковому фаховому журналі, що у вільному доступі у форматі Microsoft Word (doc) або Adobe Acroba (pdf) та здійсніть перевірку частини статті у безкоштовному сервісі Advego.

Питання для самоперевірки

1. Мета використання систем для перевірки текстів на наявність текстових запозичень.
2. До якої академічної відповідальності можуть бути притягнені учасники освітнього і наукового процесів у разі підтвердження наявності академічного плагіату в їхніх роботах?
3. Які ознаки академічного плагіату виявляють системи для перевірки текстів на наявність текстових запозичень?

Питання до експрес-опитування

1. Чи є звіт подібності кінцевою метою процедури перевірки текстів на наявність академічного плагіату?
 2. Які кількісні показники відображені в звітах подібності систем?
 3. Який показник унікальності тексту може свідчити про унікальність тексту?
 4. Чи можливо здійснити повноцінну оцінку роботи засобами програмного забезпечення для перевірки на наявність текстових запозичень?
- Література до теми: [4], [20], [27], [28], [29], [33], [34], основна; [6] допоміжна; [3], [4], [6], [12], [14] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 5. Відкритий доступ як засіб ефективної наукової комунікації.

План практичного заняття

1. Відкрита наука як засіб запобігання та попередження фабрикації та фальсифікації даних дослідження.
4. Пошукові інструменти Національного репозитарію академічних текстів.

5. Інституційний репозитарій – засіб оцінки та контролю якості освітнього і наукових процесів.

6. Онлайн-ресурс для перевірки політики відкритого доступу видань Sherpa Romeo.

Завдання до самостійної роботи

4. Розгляньте пошукові можливості відкритих архівів ArXiv і FigShare, здійсніть пошук інформації з обраної теми (за автором, предметною рубрикою, країною, роком тощо).

5. Зареєструйтесь у репозитарії Вашого освітнього закладу, розмістіть свою наукову публікацію, скориставшись інструкцією.

6. Зареєструйтесь у Національному репозитарії академічних текстів (<http://nrat.ukrintei.ua>), здійсніть пошук даних відповідно до тематики Вашого дослідження.

7. Знайдіть і розгляньте відкриті електронні журнали. Сформууйте список журналів відкритого доступу за напрямом Вашого наукового дослідження.

Питання для самоперевірки

4. У чому полягає основна ідея Відкритого доступу?

5. Переваги Відкритого доступу для формування високого рівня академічної культури?

6. Основні переваги для науковця при розміщенні публікації у Відкритому доступі?

7. Як перевірити політику видання?

Питання до експрес-опитування

5. Які види документів зберігаються у репозитарії?

6. Для чого перевіряти політику журналу щодо відкритого доступу?

7. Які права зберігаються за автором при розміщенні публікації у відкритому архіві?

8. На якому ресурсі може бути відображена цитованість репозитарію Вашого ЗВО?

Література до теми: [11], [12], основна; [2], [3], [5], [7] інформаційні ресурси в інтернеті; [1], [4], [6], [7], [8], [9], [13] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 6. Наукометричні бази даних

План практичного заняття

1. Роль і значення наукометричних баз даних.
2. Пошук інформації на платформі Web of Science.
3. Impact Factor і квартиль періодичного видання.
4. І-Гірша (h-index) і профіль установи (науковця).
5. Базові метрики бази даних Scopus.
6. Перевірка українських журналів у базі даних Scopus.

Завдання до самостійної роботи

1. Відкрийте сайти ресурсів Web of Science та Scopus. Зареєструйтесь і здійсніть пошук джерел за тематикою Вашого дослідження.
2. Складіть блок-схему пошукового алгоритму для роботи у наукометричній базі Web of Science.
3. Проаналізуйте пошукові можливості бази даних Scopus.
4. Здійсніть пошук профілю Вашого закладу освіти в базах Web of Science та Scopus.
5. У наукометричних базах Web of Science та Scopus знайдіть І-Гірша (h-index) Вашої установи.

Питання для самоперевірки

1. Що таке наукометрія?

2. Які типи інформаційного пошуку в наукометричній базі Web of Science Ви знаєте?
3. Що визначає Impact Factor видання?
4. Яку інформацію про автора надає показник І-Гірша (h-index)?

Питання до експрес-опитування

1. Які установи мають доступ до наукометричних платформ Web of Science та Scopus?
2. У чому різниця між назвами «Web of Science» і «Web of Science Core Collection»?
3. Коли оновляються дані щодо Impact Factor видання?
4. Чи є інформація на сайті Scimago Journal & Country Rank щодо українських видань, які індексуються наукометричною базою даних Scopus?

Література до теми: [3] основна; [1], [2], [13] допоміжна; [2], [6], [10], [11], [15], інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 7. Наукометричні інструменти для оцінки наукової інформації

План практичного заняття

1. Етапи інформаційного пошуку в наукометричній платформі Web of Science.
2. Наукометричні інструменти бази Scopus.
3. Критерії якості видання.
4. Методи пошуку індексованого журналу за темою дослідження. Недобросовісні практики видання та вченого.
5. Небезпека хижацьких видань.

Завдання до самостійної роботи

1. За допомогою сервісу Google Scholar, здійсніть пошук інформації за темою Вашого дослідження.

2. Складіть перелік періодичних видань за темою Вашого дослідження, що індексуються наукометричними базами Web of Science Core Collection та Scopus.

3. Складіть перелік ознак хижачьких видань.

Питання для самоперевірки

1. Які методи інформаційного пошуку є найбільш продуктивними?
2. Які види рецензування Ви знаєте, у чому їх суть?
3. Що таке список Джеффри Білла?
4. У чому небезпека опублікування наукової праці в хижачькому виданні?

Питання до експрес-опитування

1. Які відомості про публікацію є у наукометричних базах?
2. Чи є матеріали українських фахових періодичних видань у наукометричних базах?
3. Яка інформація для автора має бути на сайті видання?
4. Чи можуть мати хижачькі видання сайт і відкриті архіви?

Література до теми: [3] основна; [8], [10], [11], [12] допоміжна; [1], [6], [8] [10], [11], [13] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 8. Цифрові профілі науковців

План практичного заняття

1. Значення цифрових авторських профілів.
2. Авторський профіль у Scopus.
3. Створення і редагування профілю Google Scholar.
4. Publons – це платформа для науковців, рецензентів, видавців і редакторів.
5. Особливості заповнення профілю ORCID.

Завдання до самостійної роботи

1. Складіть перелік варіантів написання власного прізвища (в т.ч. у періодичних виданнях). Створіть профіль науковця в Google Scholar.
2. Зареєструйтесь і наповніть цифровий профіль ORCID.
3. Синхронізуйте інформацію з профілю Google Scholar до профілю ORCID.

Питання для самоперевірки

1. Чому потрібні авторські профілі, поясніть їх призначення?
2. Як обрати авторський профіль?
3. Які є способи наповнення авторських профілів, складіть блок-схему.
4. Проаналізуйте доцільність заповнення даних у кожному цифровому профілі.

Питання до експрес-опитування

1. Чи є в авторських профілях ORCID і Publons повні тексти ваших робіт?
2. Яку назву установи вказувати у профілі науковця?
3. Яка роль профілів науковця для наукової комунікації в цифрову епоху?
4. Використання яких цифрових профілів дозволить Вам покращити наукову комунікацію?

Література до теми: [1], [35] основна; [8], [10], [11], [12], [14] допоміжна; [6], [8], [10], [11], [13], [15], [16] інформаційні ресурси в інтернеті.

Тема 9. Бібліографічні менеджери

План практичного заняття

1. Загальні правила цитування та послання на використані джерела.
2. Оформлення покликань та списків використаних джерел у наукових статтях, дисертаціях, випускних роботах здобувачів освіти.
3. Ознайомтесь з функціональними можливостями бібліографічного менеджера Endnot.
4. Створення облікового запису в Mendeley.
5. Здійсніть наповнення власної бібліотеки Mendeley різними способами: завантаження PDFфайлів, імпорт записів з Google Scholar, додавання записів вручну тощо.

Завдання до самостійної роботи

1. Ознайомтесь детальніше з рекомендованими переліком стилів оформлення списку наукових публікацій, затвердженими Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».
2. Упорядкуйте список власних наукових публікації за міжнародним стилем Американської психологічної асоціації (APA STYLE).
3. Встановіть версію Mendeley на ПК. Розгляньте можливості цитування у Microsoft Word.

Питання для самоперевірки

1. Поясніть призначення та застосування бібліографічних менеджерів.
2. Згідно з якими чинними стандартами оформлюється список використаних джерел у дисертації?
3. Назвіть основні переваги роботи з документами у референс-менеджері Mendeley.

4. За допомогою яких файлів можлива синхронізація даних Google Scholar, ORCID і Publons?

Питання до експрес-опитування

1. Які способи додавання інформації про публікації автора доступні в сервісі цифрового профілю ORCID?
2. Чи доступні референс-менеджери в офлайновій версії для ПК?
3. У чому відмінність стандарту ДСТУ 8302-2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»?

Література до теми: [9], [10], [19], [21], [22] основна; [15], [10], [11], [12], [14] допоміжна; [1], [5], [6], [8], [10], [11], [13], [15], [16] інформаційні ресурси в інтернеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. ORCID: реєстрація та наповнення. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2118/1/Instruction%20ORCID.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).
2. Академічна доброчесність та бібліотеки: програма підвищення кваліфікації працівників бібліотек / Українська бібліотечна асоціація. Головний тренінговий центр для бібліотекарів / О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загуменна, Є. В. Кулик та ін. Київ : УБА, 2018. 40 с.
3. Акоев М. А., Маркусова В. А., Москалева О. В., Писляков В. В. Руководство по наукометрии: индикаторы развития науки и технологии. Екатеринбург, ИПЦ 2014. 250 с.

4. Аналітична записка «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності»: Лист МОН від 20.05.2020 №1/9-263. URL: <http://nrat.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2020/05/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).

5. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text (дата звернення: 28.08.2020).

6. Дахно І. І., Алієва-Баранова В. М. Право інтелектуального власності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 549 с.

7. Декларація про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Deklar_pro_dobr.pdf (дата звернення: 28.08.2020).

8. Дергачова В. В., Пермінова С. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 415 с.

9. ДСТУ 8302:2015. «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.

10. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» / Національний стандарт України. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с.

11. Інструкція реєстрації користувачів і розміщення матеріалів у Електронному архіві (репозитарії). URL: http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/image/insrtukciya_koristuvacham.pdf. (дата звернення: 28.08.2020).

12. Інструкція: Логічні оператори та пошукові символи. URL: <https://csdrs.ukma.edu.ua/index.php/uk/novyny/165-instruktsiya-logichni-operatori-ta-poshukovi-simvoli>. (дата звернення: 28.08.2020).

13. Капінос М. М., Лерантович Е. Т., Солощук М. М. Інтелектуальна власність : підруч. для студентів ВНЗ. Харків : НТУ «ХП», 2016. 347 с.

14. Капіца Ю. М., Ступак С. К., Жувака О. В. Авторське право і суміжні права в Європі = Copyright and related rights in Europe : монографія. Київ : Центр інтелект. власності та передачі технологій НАН України. Логос, 2012. 690 с.

15. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://bitly.su/xIGrx> (дата звернення: 28.08.2020).

16. Коломієць П. В. Питання правової охорони інтелектуальної власності в інформаційній мережі системи Інтернет : монографія / Полтав. ін-т економіки і права, ВНЗ «Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Полтава : Копі-Центр, 2015. 123 с.

17. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності / Київ. ун-т права НАН України, Міжнар. центр прав. проблем інтелект. власності при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. уклад.: Ю. Л. Бошицький, В. В. Луць, Р. Б. Шишка; за заг. ред. проф. Ю. Л. Бошицького та Р. Б. Шишки. Внд. 2-ге, випр. і допов. Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. 215 с.

18. Матвійчук В. К., Чугаєнко Ю. О., Савенков О.І. Інтелектуальна власність як джерело інноваційного розвитку національного господарства : монографія / Нац. акад. упр. Київ : ВНЗ «Національна академія управління», 2013. 463 с.

19. Міжнародні стилі цитування: стиль Американської Психологічної Асоціації (APA STYLE) URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22821/1/APA_Style.pdf (дата звернення: 28.08.2020).

20. Ніколаєв Є., Бахрушин В. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL:

https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxq9/view. (дата звернення: 28.08.2020).

21. Приклади оформлення бібліографічного опису у списках літератури при написанні курсових, дипломних та дисертаційних робіт за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. URL: <https://library.pdpu.edu.ua/images/2019/gost/gost.pdf>. (дата звернення: 28.08.2020).

22. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел у дисертації з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. URL: https://library.pdpu.edu.ua/images/pdf/pryklady_oformlennia_posylan_2015.pdf. (дата звернення: 28.08.2020).

23. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 2312.1993 р. № 3792-ХІІ зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>. (дата звернення: 28.08.2020).

24. Про відповідальність керівників та вчених (науково-технічних) рад закладів вищої освіти (наукових установ) за прийняті ними рішення про присвоєння вчених звань: Лист МОН від 19.03.2018 № 1/9-163. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2018/03/15/vidpovidalnist-kerivnikiv-ta-vchenikh-naukovo-tekhnichnikh-rad-zakladiv-vishchoi-osviti-naukovikh-ustanov-za-priunuyati-nimi-rishennya-pro-prisvoennya-vchenikh-zvan-vid-190318.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).

25. Про відповідальність спеціалізованих вчених рад за прийняті ними рішення про присудження наукових ступенів : Лист МОН від 14.03.2018 р. № 1/9-150. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2018/02/vidpovidalnist-spetsrad-pro-priunuyati-nimi-rishennya-pro-prisudzhennya-naukovikh-stupeniv.pdf>. (дата звернення: 28.08.2020).

26. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#top>. (дата звернення: 28.08.2020).

27. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/Рекомендації-ЗВО-система-забезпечення-академічної-доброчесності.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).

28. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) : Лист МОН від 15.08.2018 № 1/8681. URL: http://www.zntu.edu.ua/uploads/news/20180821/Rekomendatsiyi_shchodo_zapobigannya_akademichnomu_plagiatu.pdf (дата звернення: 28.08.2020).

29. Стадний Є. Рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: <https://drive.google.com/file/d/0ByYt3wkv0LOAd282OEtWaTJwX1U/view> (дата звернення: 28.08.2020).

30. Управління правами інтелектуальної власності : монографія / за ред. В. Дробязко та ін. ; за наук. ред. О. Орлюк; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. Київ : Інтерсервіс, 2014. 175 с.

31. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 28.08.2020).

32. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf (дата звернення: 28.08.2020).

33. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти : Лист МОН від 24.10.2017 р. № 1/9-565. URL:

<http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-10-26/8150/565.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).

34. Щодо Меморандумів про співпрацю між МОН та компаніями (організаціями), які надають послуги з перевірки текстів на наявність текстових запозичень : Лист МОН від 13.04.2018 № 1/11-4133. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2018/04/11/memorandumiv-pro-spivpratsyu-mizh-mon-ta-kompaniyami-organizatsiyami-yaki-nadayut-poslugi-z-perevirki-tekstiv-na-nayavnisttektstovikh-zapozichen.pdf> (дата звернення: 28.08.2020).

35. Як знайти всі українські журнали в Scopus. URL: <https://csdrs.ukma.edu.ua/index.php/uk/novyny/128-yak-znajti-vsi-ukrajinski-zhurnali-v-scopus>. (дата звернення: 28.08.2020).

Допоміжна література:

1. Garfield E The use of journal impact factors and citation analysis for evaluation of science Presented Atthe 41st Annual Meeting of the Council of Biology Editors, Salt Lake City, UT, 17.04-04.05.1998. URL: [http://www.garfield.library.upenn.edu/papers/eval_of_science_CBE\(Utah\).html](http://www.garfield.library.upenn.edu/papers/eval_of_science_CBE(Utah).html). (дата звернення: 26.08.2020).

2. Garfield E. The history and meaning of the journal Impact Factor. *Journal of the American Medical Association (JAMA)*. 2006. № 293. P. 90–93. URL: <http://garfield.library.upenn.edu/papers/jamajif2006.pdf>. (дата звернення: 26.08.2020).

3. Гелен Сміт, Джим Ріджвей. Чому студенти списують (за їхніми словами та зі слів інших). URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/UKR_TOWARDS_A_SOCIAL_MODEL_OF_PLAGIARISM.pdf (дата звернення: 28.08.2020).

4. Іванова М. Іванов Ю. Питання авторського права при створенні електронних інформаційних ресурсів бібліотек. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 5. С. 25–28.
5. Костюченко О. М. Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_4487 (дата звернення: 28.08.2020).
6. Майк Редді, Вікторія Джоунз. Про соціальну модель плагіату. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/UKR_TOWARDS_A_SOCIAL_MODEL_OF_PLAGIARISM.pdf (дата звернення: 28.08.2020).
7. Плагіат у вищій освіті. Послуги з написання студентських робіт на замовлення: аналіз ситуації у вищій освіті Великобританії та подальші кроки / QAA Агенція забезпечення якості вищої освіти Великобританії. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/plagiat_qa.pdf. (дата звернення: 28.08.2020).
8. Радченко А. І., Яцків Т. М. Система цифрових ідентифікаторів DOI для журналів НАН України. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 11. 2015. С. 18–24.
9. Тихонкова І. А. DOI (digital object identifier) – обов'язковий елемент сучасного наукового видання. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2013. № 8. С. 68–75. DOI: <https://doi.org/10.13140/2.1.1294.6726>.
10. Тихонкова І. А. DOI (digital object identifier) для наукових журналів. практичні поради для невеликих видавцтво. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 10. 2014. С. 29–40.
11. Тихонкова І. О. Джентльменський набір журналу. Що? Де? Скільки це нам коштуватиме і чи варто воно того? *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2012. № 7. С. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.13140/2.1.1818.9604>.

12. Тихонкова І. О. Рецензування – наріжний камінь наукової комунікації. можливості Publons для науковця, журналу, адміністратора. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2019. № 16. С. 85–93. URL: https://www.researchgate.net/publication/336309122_PEER_REVIEW_IS_THE_CORNERSTONE_OF_SCIENTIFIC_COMMUNICATION_PUBLONS_IS_AN_INSTRUMENT_FOR_SCIENTISTS_JOURNAL_MANAGERS_AND_ADMINISTRATORS. (дата звернення: 28.08.2020).

13. Тихонкова І.О. Платформа Web of Science та її можливості для презентації й оцінювання наукових результатів. *Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації Publisher: монографія*. Київ: ДНУ «УкрІНТЕІ», 2017. С. 55–64.

14. Тихонкова І. А. Стратегія розвитку наукового видання. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2019. № 16. С. 16–27. DOI: <https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.372.016>.

15. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі. Академперіодика*. 2015. № 11. С. 100–106. URL: <https://doi.org/10.13140/2.1.4702.5441>. (дата звернення: 28.08.2020).

16. Фундаментальні цінності академічної доброчесності (переклад з англійської) Ред. Тедді Фішман. Університет Клемсон. 1999. 36 с. URL: https://www.academicintegrity.org/wp-content/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf. (дата звернення: 26.08.2020).

17. Юринець Ю. Л. Правова охорона авторського права і суміжних прав в Україні в контексті міжнародного права. *Наука та інновації*. 2019. № 6. С. 62–75.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.
2. Scimago Journal & Country Rank (рейтинг журналів). URL: <https://www.scimagojr.com>.
3. Академічна доброчесність для вчителів: онлайн курс від проекту SAIUP та онлайн-платформи EdEra. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about?fbclid=IwAR3aXblheimtWH0QGZUq0ko9hBiImjPP4vHV7fpO-ZJ8tgzpOTiV0CUf-dc>.
4. Академічна доброчесність: інформаційний бюлетень. URL: <https://www.skeptic.in.ua/bulletin/> <https://www.skeptic.in.ua/bulletin>.
5. Бібліографічний менеджер Mendeley. URL: <https://www.mendeley.com>.
6. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>.
7. Будапештська ініціатива відкритого доступу. URL: <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/translations/russian-translation>.
8. Всеукраїнський індекс цитування Open Ukrainian Citation Index. URL: <https://ouci.dntb.gov.ua/>.
9. Електронний архів (репозитарій) Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>.
10. Наукометрична база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri>.
11. Наукометрична база Web of science. URL: <https://webofknowledge.com>.
12. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
13. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <http://nrat.ukrintei.ua>.

14. Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP. URL: <https://saiup.org.ua>.
15. Цифровий профіль вченого ORCID. URL: <https://orcid.org>.
16. Цифровий профіль дослідника Publons. URL: <https://publons.com>.